

Dôvodová správa

Osobitná časť

K čl. I

K bodom 1 a 2 (§ 4)

Vzhľadom na skutočnosť, že existujú obce, ktoré majú len starostu, bez ďalších zamestnancov, je na účely správy daní potrebné upraviť postavenie starostu, aby mohol vykonávať činnosti podľa tohto zákona, ktoré patria do kompetencie zamestnanca správca dane – napr. miestne zisťovanie, daňovú kontrolu, vyrubovacie konanie.

S cieľom zabezpečiť právnu istotu sa precizuje legislatívny text definície daňového subjektu tak, že za právnickú osobu sa považuje aj organizačná jednotka združenia, ktorá koná vo svojom mene, a teda je daňovým subjektom, v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. 3 Cdo 146/96 (ide napr. o organizačné zložky odborových zväzov, ak im to vyplýva zo stanov).

K bodu 3 (§ 5)

Z dôvodu zefektívnenia správy daní, ako aj znižovania administratívnej záťaže, sa navrhuje, aby správca dane mohol upustiť od vyžadovania úradného prekladu daňovým subjektom predložených písomností, ak tak usúdi, a to vzhľadom na konkrétne konanie, ku ktorému sú písomnosti predložené.

K bodu 4 (§ 9)

Úpravu ustanovenia si vyžiadala prax, nakoľko nastávajú situácie, keď daňový subjekt predloží plnú moc a následne predloží ďalšiu plnú moc, pričom rozsah plných mocí sa prekrýva. V takomto prípade sa navrhuje upraviť, aby nová plná moc vždy nahradila predchádzajúcu, a to v rozsahu v akom dochádza k ich kolízii. V prípade pochybností správcu dane o predloženej „novej“ plnej moci, týkajúcich sa jej rozsahu alebo údajov v nej uvedených (chýbajúci podpis, nesprávne údaje napr. adresa a pod.), správca dane vyzve daňový subjekt na vyjadrenie, pričom sa navrhuje, aby do odstránenia nedostatkov doručenej tejto novej plnej moci vykonal zástupca len nevyhnutné úkony, aby nedošlo k zmareniu neopakovateľných úkonov. Ak daňový subjekt nebude reagovať na túto výzvu a neodstráni pochybnosti, bude konať správca dane s daňovým subjektom, resp. so zástupcom, ktorý koná na základe predchádzajúcej plnej moci, o ktorej nemá správca dane pochybnosti.

K bodom 5, 6 a 9 (§ 13, §14 a § 17)

Vzhľadom na aplikačnú prax sa navrhuje, aby daňové subjekty, na ktoré sa vzťahuje povinnosť elektronickej komunikácie s finančnou správou, a ktoré doručia podania s predpísanou štruktúrovanou formou inak, ako prostredníctvom elektronickej podateľne finančnej správy, napr. listinne alebo cez portál ÚPVS, boli vyzvané na správne doručenie (cez portál FS) tohto podania. Až keď daňový subjekt tejto výzve nevyhoví, bude sa považovať takéto podanie za nepodané.

K bodom 7 a 8 (§ 15)

Nakoľko správca dane určuje daň podľa pomôcok až vtedy, keď daňový subjekt ani na základe výzvy správcu dane nepodá daňové priznanie, navrhuje sa jednoznačne ustanoviť, aby daňový subjekt za zdaňovacie obdobie, za ktoré bola určená daň podľa pomôcok, nemohol podať daňové priznanie. Daňový subjekt po takto určenej dani teda nemôže podať „riadne“ daňové priznanie, ktorým by si vyrubil daň odlišne od dane určenej správcom dane, okrem daňových priznaní podávaných podľa zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku, kde zákon predpokladá podanie daňového priznania aj, ak správca dane určí daň pomôckami.

Taktiež sa navrhuje z dôvodu zefektívnenia procesov, aby sa tlačivo daňového priznania nevydávalo v Zbierke zákonov SR, ale aby bolo schválené a určené Ministerstvom financií SR a uverejnené (aj s dátumom jeho uverejnenia) na jeho webovom sídle, tak ako je to pri registračnom tlačive.

K bodu 10 (§ 19a)

Súhrnný protokol o navzájom prepojených transakciách daňových subjektov, ktorý by preukázal porušenie alebo obchádzanie nielen daňových predpisov, je významným zdrojom informácií pre orgány činné v trestnom konaní alebo pri odhaľovaní trestných činov a zisťovaní ich páchatel'ov policajtní služby finančnej polície a služby kriminálnej polície. Preto budú môcť aj tieto orgány písomne požiadať Finančné riaditeľstvo o vyhotovenie súhrnného protokolu.

K bodu 11 (§ 23)

Ide o precizovanie ustanovenia o nesprístupňovaní informácií daňovému subjektu o tom, že sa voči nemu plnenia úlohy Policajného zboru a orgánov činných v trestnom konaní, bez potreby skúmania dôvodov zmarenia ich činnosti pri sprístupnení takýchto informácií daňovému subjektu. Zavádza sa teda obligatórny zákaz sprístupňovania informácií daňovému subjektu o činnosti Policajného zboru a orgánov činných v trestnom konaní.

K bodu 12 (§ 24)

Navrhuje sa ustanoviť, že daňový subjekt preukazuje skutočnosti, na ktoré bol správcom dane vyzvaný pri správe daní, nakoľko správca dane vyzýva daňový subjekt nielen v daňovej kontrole alebo v daňovom konaní, ale v rámci celej správy daní.

K bodu 13 (§ 32 ods. 3)

Ustanovenie o elektronickom doručovaní písomností sa precizuje tak, že správca dane bude doručovať elektronicky písomnosti tomu, kto má sprístupnené elektronické služby, t. j. osobe, ktorá je povinná komunikovať so správcom dane elektronicky, ako aj osobe bez povinnosti elektronickej komunikácie, ktorá sa dobrovoľne registrovala a autorizovala na portáli FS.

K bodu 14 (§ 40 ods. 1)

Ide o legislatívnu úpravu nadväzujúcu na novelu zákona o používaní elektronickej registračnej pokladnice.

K bodu 15 (§ 44 ods. 4)

Opätovná daňová kontrola, resp. jej výsledky, sú potrebné aj pri odhaľovaní trestnej činnosti a zisťovaní ich páchatel'ov, najmä daňovej trestnej činnosti, financovania terorizmu a ostatnej ekonomickej trestnej činnosti, ktoré je vykonávané na základe zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (aj v tzv. mimoprocesnej činnosti Policajného zboru v boji proti trestnej činnosti).

K bodom 16 až 19 (§ 46)

Zo zápisnice o začatí daňovej kontroly sa navrhuje vypustiť uvedenie dôvodu začatia daňovej kontroly, aby sa nezmaril jej účel v prípade, ak sa kontrola vykonáva na základe podnetu OČTK. Zároveň sa ustanovuje možnosť rozšíriť vykonávanú daňovú kontrolu nielen o inú daň a zdaňovacie obdobie, ale aj o kontrolu iného predpisu, pričom môže ísť len o tie právne predpisy, ktorých uplatňovanie môže finančná správa kontrolovať (napr. zákon o účtovníctve). Taktiež sa navrhuje upraviť doručovanie protokolu v prípade, ak sa v daňovej kontrole zistí rozdiel oproti podanému daňovému priznaniu, kedy sa protokol doručuje spolu s výzvou na vyjadrenie k zisteniam uvedeným v protokole tak, aby táto výzva bola súčasťou protokolu, čím sa zabezpečí efektívnejší spôsob doručovania najmä pri elektronickom spôsobe doručenia. Ďalej sa navrhuje umožniť predĺženie lehoty na vykonanie daňovej kontroly transferového oceňovania vykonávanej u prepojených osôb, bez ohľadu na to, či ide o zahraničné alebo tuzemské prepojené osoby. Žiadosť o predĺženie lehoty musí byť riadne odôvodnená s uvedením všetkých skutočností, ktoré potvrdzujú zložitosť prípadu.

K bodu 20 (§ 48 ods. 2)

Z dôvodu právnej istoty sa navrhuje, aby deň začatia určovania dane podľa pomôcok bol deň nasledujúci po dni doručenia oznámenia, t. j. aby nedošlo k situácii, že deň uvedený v oznámení je skorší ako je deň doručenia, napr. v prípade keď je zásielka uložená (15 dní).

K bodu 21 (§ 52)

Navrhuje sa v štruktúrovanej forme zverejňovať zoznam daňových subjektov registrovaných na daň z príjmov spolu s ich daňovým identifikačným číslom.

K bodom 22 až 24 a 34 (§ 55 a § 79 ods. 1)

Do ustanovenia o platení dane sa navrhuje doplniť, aby sa toto ustanovenie vzťahovalo aj na iné platby, ktoré nie sú daňou. Z dôvodu efektivity sa zároveň navrhuje, aby správca dane zasielal oznámenie o preúčtovaní platby len vtedy, ak ide o sumy vyššie ako 5 eur, čím sa znížia administratívne náklady finančnej správy, ako aj administratívna záťaž daňových subjektov, keďže nebudú zatťažované marginálnymi informáciami. Rovnako sa navrhuje upustiť od zasielania oznámení pri použití preplatku, ktorý je nižší ako 5 eur.

K bodom 25 a 26 (§ 57)

Navrhuje sa, aby bolo rozhodnutie o povolení odkladu alebo o povolení splátok dane zrušené zo zákona, t. j. bez rozhodnutia správcu dane, v prípade ak sa zruší rozhodnutie, ktorým bola táto daň vyrubená, napr. v rámci mimoriadnych opravných prostriedkov alebo súdnym rozhodnutím alebo, ak daňový subjekt podá dodatočné daňové priznanie, ktorým zníži daň

uvedenú v riadnom daňovom priznaní, ktorej odklad platenia alebo splátky žiadal. S cieľom zatraktívniť tento inštitút sa navrhuje skrátiť lehotu, v ktorej nemôže byť povolený odklad alebo platenie dane v splátkach z dôvodu, že daňový subjekt nedodržel podmienky uvedené v rozhodnutí správcu dane, a to z piatich rokov na dva roky. Účelom je pozitívne motivovať daňové subjekty zvoliť si túto možnosť pred nezaplatením dane, napr. v prípade druhotnej platobnej neschopnosti.

K bodu 27 (§ 64)

Z dôvodu právnej istoty sa navrhuje nové legislatívne znenie ustanovenia, aby sa za nulitné rozhodnutie považovalo aj také rozhodnutie, ktorým bola daň alebo rozdiel dane vyrubený po zániku práva vyrubiť daň.

K bodom 28 až 30 (§ 67)

V ustanovení o registračnom konaní sa navrhuje vypustiť povinnosť fyzických a právnických osôb oznamovať čísla účtov vedených u poskytovateľov platobných služieb, nakoľko tieto informácie poskytujú správcovi dane uvedení poskytovatelia.

Zároveň sa s účinnosťou od 1.1.2021 navrhuje registračné konanie upraviť tak, aby daňové subjekty, ktoré sú zapísané v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, nemuseli žiadať o registráciu správcu dane, ale aby ich správca dane zaregistroval z úradnej moci, a to do 30 dní od zverejnenia v uvedenom registri. Daňový subjekt, ktorý nie je v zapísaný tomto registri, zaregistruje správca dane na základe daňového priznania, podaného po 31.12.2020. Správca dane takto zaregistrovaným osobám oznámi v rozhodnutí o registrácii pridelené DIČ aj osobný účet daňovníka.

Zároveň sa navrhuje, aby daňové subjekty nemuseli nahlasovať správcovi dane zmeny údajov (napr. zmenu sídla, zmenu priezviska), ak si túto povinnosť plnia voči inej inštitúcii, ktorá ich oznamuje finančnej správe.

Príklad 1

Ak fyzická osoba získa oprávnenie na podnikanie alebo právnická osoba vznikne, nemusí sa registrovať na daňovom úrade, ale správca dane ju zaregistruje z úradnej moci do 30 dní odo dňa zverejnenia v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci.

Príklad 2

Ak fyzická osoba v priebehu zdaňovacieho obdobia začne prenajímať nehnuteľnosť, nemusí sa v priebehu roka registrovať na daňovom úrade, ale po skončení zdaňovacieho obdobia podá daňové priznanie a správca dane ju na základe podaného priznania zaregistruje z úradnej moci. Ak však táto fyzická osoba začne v priebehu zdaňovacieho obdobia zamestnávať zamestnancov, v takom prípade je povinná oznámiť túto skutočnosť správcovi dane, aby ju zaregistroval a prideliť jej DIČ a osobný účet daňovníka, na ktorý bude odvádzať daň z príjmov zo závislej činnosti, táto povinnosť vyplýva zo zákona o dani z príjmov.

Zároveň sa navrhuje ustanoviť prechodné obdobie, podľa ktorého správca dane zaregistruje najneskôr do konca februára 2021 daňový subjekt, ktorý je k 31.12.2020 zapísaný v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a ešte nebol registrovaný. Správca

dane zaregistruje z úradnej moci aj daňový subjekt, ktorý po 31.12.2020 podá daňové priznanie, aj keď nejde o jeho prvé daňové priznanie, to znamená, že podával daňové priznanie už v prechádzajúcich obdobiach, ale nebol registrovaný na dani z príjmov (nebol povinný sa registrovať) a nebolo mu pridelené DIČ.

K bodom 31 a 32 (§ 68)

Ide o sprecizovanie ustanovenia, aby bolo zrejmé, že rozhodnutie vo vyrubovacom konaní je potrebné vydať najneskôr do troch mesiacov od lehoty určenej správcom dane vo výzve na vyjadrenie k protokolu. Ďalej sa ustanovenie terminologicky spresňuje, nakoľko správca dane môže rozhodnutím určiť celú sumu dane alebo rozdiel dane, a to nadväzne na podané daňové priznanie. Taktiež sa navrhuje ustanoviť, že keď je rozhodnutie zrušené a vec je odvolacím orgánom vrátená na ďalšie konanie, postupuje sa rovnako ako vo vyrubovacom konaní vykonávanom po doručení protokolu.

Touto zmenou ustanovenia nie je dotknutá povinnosť správcu dane spisovať s daňovým subjektom zápisnicu z každého ústneho pojednania podľa § 19 daňového poriadku.

K bodu 33 (§ 73)

Z dôvodu, že daňový subjekt môže svoje odvolanie dopĺňať až do uplynutia lehoty na podanie odvolania (30 dní), navrhuje sa, aby lehota na postúpenie odvolania druhostupňovému orgánu začala plynúť po uplynutí lehoty na podanie odvolania a v prípade, ak správca dane vyzve daňový subjekt na doplnenie odvolania, lehota na postúpenie odvolania začne plynúť až keď daňový subjekt odvolanie podľa výzvy správcu dane doplní.

K bodu 35 (§ 79 ods. 6)

Navrhuje ustanoviť, že správca dane vráti preplatok na účet, ktorý uvedie daňový subjekt v žiadosti. Ak daňový subjekt v žiadosti neuviedol číslo účtu, správca dane vráti preplatok na účet, ktorý mu oznámil daňový subjekt alebo platobná inštitúcia. Ak správca dane neviduje žiadne číslo účtu daňového subjektu, vráti preplatok poštovým poukazom na adresu daňového subjektu, ak tento preplatok nepresiahne sumu 15 tis. eur, t. j. nepresiahne najvyššiu možnú sumu, ktorú možno poštovým poukazom na adresu zaslať. Nadväzne na to sa ustanovuje, že lehota na vrátenie preplatku neplynie, ak správca dane nemá k dispozícii žiadne číslo účtu daňového subjektu a zároveň suma preplatku je vyššia ako 15 tis. eur.

K bodu 36 až 40 (§ 81)

Úprava ustanovenia sa navrhuje za účelom jednoznačného stanovenia okamihu vzniku záložného práva správcu dane, a to jeho vykonateľnosťou. Uvedená zmena odstráni pochybnosti, či záložné právo vzniká už samotným vydaním rozhodnutia o zriadení záložného práva. Zároveň sa ustanovenie upravuje tak, aby správca dane doručoval rozhodnutie o zriadení záložného práva dlžníkovi a aj katastru alebo inému registru, t. j. nemusí čakať na doručenie dlžníkovi.

Rovnako, z dôvodu zefektívnenia konania, sa pri zriadení záložného práva navrhuje doručovať rozhodnutie o jeho zriadení aj iným osobám ako dlžník, poddlžník, prípadne osobám spravujúcim osobitné registre, ktorým sa rozhodnutie správcu dane posielajú na zápis alebo na registráciu záložného práva podľa Občianskeho zákonníka. Konkrétne ide o banku, v prípadoch

zriadenia záložného práva k pohľadávke z účtu vedeného v banke, dopravný inšpektorát, ktorý v prípade, ak je zálohom motorové vozidlo, nie je osobitným registrom pre registráciu záložného práva, tým je aj v tomto prípade Notársky centrálny register záložných práv.

V rozhodnutí o zriadení záložného práva správca dane vysloví voči dlžníkovi (poddĺžníkovi) zákaz nakladať so zálohom bez predchádzajúceho súhlasu. Ak by dlžník konal v rozpore s uloženou povinnosťou, išlo by o absolútne neplatný právny úkon.

Rovnako ako pri zabezpečení daňového nedoplatku sa navrhuje upraviť aj zabezpečenie iného peňažného plnenia uloženého rozhodnutím (napr. náklady spojené s uskladnením tovaru alebo jeho likvidáciou), exekučných nákladov a hotových výdavkov, a to zriadením záložného práva.

K bodom 41 a 42 (§ 83)

Nadväzne na novelu zákona č. 7/2005 Z. z. sa navrhuje ustanoviť, že nedoplatky daňového subjektu, ktorý je fyzickou osobou, ktorá bola oddĺžená podľa IV. časti zákona o konkurze a reštrukturalizácii, budú evidované v „sledovanom“ období medzi dočasne nevyplátciteľnými nedoplatkami. Daňové subjekty s takýmito dočasne nevyplátciteľnými nedoplatkami sa zverejňujú v zozname podľa § 52 ods. 1. Na tieto nedoplatky sa vzťahuje aj ustanovenie § 55 o preúčtovaní a § 54 o súhlase správcu dane v súvislosti s obchodným registrom.

Taktiež sa navrhuje ustanoviť, že aj iné peňažné plnenia, ktoré nie sú daňou (napr. náklady na skladné) je možné evidovať medzi dočasne nevyplátciteľnými nedoplatkami, ak sú na to splnené podmienky.

K bodu 43 (§ 84)

Navrhuje sa ustanoviť zánik daňových nedoplatkov vo väzbe na zákon o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý sa vzťahuje na „oddĺženie“ fyzickej osoby, na možnosť zrušenia oddĺženia pre nepoctivý zámer, ako aj na pohľadávky, ktoré daňový subjekt na základe reštrukturalizačného plánu nemusí plniť.

K bodu 44 (§ 85)

Navrhuje sa doplniť plynutie premlčacej lehoty na vymáhanie daňového nedoplatku nadväzne na lehotu uvedenú v § 166f zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého, pri zrušení oddĺženia, sa pohľadávkam v plnom rozsahu, v ktorom ešte neboli uspokojené, obnovuje pôvodná vymáhateľnosť aj splatnosť. Takéto pohľadávky sa nepremlčia skôr ako uplynie desať rokov od zrušenia oddĺženia.

K bodu 45 (§ 86)

Navrhuje sa, aby sa ustanovenie o postúpení daňovej pohľadávky rovnako uplatnilo aj na iné peňažné plnenie, ktoré nie je daňou.

K bodu 46 (§ 88)

Navrhuje sa ustanoviť, že ak daňový subjekt alebo iná osoba uplatnia návrh na vylúčenie majetku z daňovej exekúcie na súde, správca dane vo vzťahu k tomuto majetku odloží daňovú exekúciu až do právoplatného rozhodnutia súdu.

K bodom 47, 50 a 52 (§ 90 ods. 2 a 91 ods. 2 písm. k), § 92 ods. 1 písm. g))

Ide o legislatívnu úpravu v súvisiacu s autorizáciou dokumentov pri elektronickom doručovaní.

K bodu 48 (§ 90 ods. 4)

Nadväzne na navrhnutý nový spôsob exekúcie - exekúcia zadržaním vodičského preukazu sa upravuje ustanovenie o začatí daňovej exekúcie tak, aby rozhodnutie o začatí daňového exekučného konania neobsahovalo označenie osôb, na ktoré sa vzťahuje výrok o zákaze nakladania s majetkom dlžníka, a nedoručovalo sa Policajnému zboru, ktorému bude doručený až daňový exekučný príkaz.

K bodom 49 a 51 (§ 91 ods. 2 e) a ods. 7)

Uvedené ustanovenie sa precizuje nadväzne na znenie § 89, podľa ktorého je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie. Zároveň sa navrhuje elektronická komunikácia s bankou v prípade, ak sa rozširuje exekúcia na iný bankový účet, rovnako ako je to upravené v § 108 ods. 9, čím sa zefektívni celý proces výkonu rozhodnutia.

K bodu 53 (§ 95)

Ustanovenie sa dopĺňa o ďalší dôvod, kedy možno daňovú exekúciu odložiť, a to v prípade, keď daňový dlžník alebo iná osoba, podajú návrh na súd na vylúčenie majetku z daňovej exekúcie.

K bodom 54 a 58 (§ 98 a §148a)

Z dôvodu efektívneho výberu daní a riadneho plnenia daňových povinností sa zavádza nový druh daňovej exekúcie, a to daňová exekúcia zadržaním vodičského preukazu a upravuje sa spôsob jej vykonania. Uvedený inštitút má najmä preventívny charakter. V prípade výkonu daňovej exekúcie týmto spôsobom je daňový dlžník nepriamo nútený na splnenie svojej povinnosti, aby mu mohol byť vodičský preukaz vrátený. Tento druh exekúcie nemôže byť uplatnený u neplatičov, ktorí sú tzv. profesionálnymi vodičmi (vodiči z povolania). To znamená, že ak ide o daňový subjekt, ktorý je napr. vodičom autobusu, tomuto vodičský preukaz zadržaný nemôže byť, nakoľko je potrebný na výkon jeho povolania. Avšak, ak ide o daňový subjekt, ktorý používa auto ako dopravný prostriedok na cestu do práce, u takéhoto daňového subjektu sa exekúcia zadržaním vodičského preukazu môže vykonať, pretože auto nie je primárnou podmienkou na výkon jeho povolania.

K bodom 55 a 56 (§ 110)

Navrhujú sa úpravy ustanovenia tak, aby správca dane mohol efektívnejšie vymáhať nedoplatok od daňového dlžníka. Do rozsahu zákazu nakladania sa zahŕňajú aj peňažné záväzky, ktoré vzniknú v budúcnosti medzi dlžníkom a poddlžníkom kontinuálne, v rámci ich obchodno-záväzkových vzťahov, pričom ide o ten istý právny dôvod - tú istú zmluvu.

K bodu 57 (§ 113)

Pri daňovej exekúcii predajom hnutel'ných vecí sa navrhuje presne špecifikovať čas pristavenia motorového vozidla, aby nedošlo k mareniu výkonu exekúcie, napr. tým, že daňovník pristaví vozidlo v určený deň, avšak v čase po pracovnej dobe v neskorých večerných hodinách.

K bodu 59 (§ 149)

Z dôvodu právnej istoty sa navrhuje, aby lehota na úhradu exekučných nákladov začala daňovému dlžníkovi plynúť odo dňa doručenia rozhodnutia správcu dane.

K bodom 60 až 62 (§ 155)

Navrhuje sa znížiť spodná hranica pokuty v prípadoch, keď daňový subjekt nesplní povinnosť uloženú rozhodnutím správcu dane a v prípadoch, keď nesplní niektorú z povinností nepeňažnej povahy. Ďalej sa ustanovuje spôsob výpočtu pokuty, keď daň bola daňovému subjektu vyrubená vyrubovacím rozkazom. Taktiež sa navrhuje ustanoviť, aby sa pokuta nevyrubila v prípade, ak daňový subjekt podá dodatočné daňové priznanie, ktorým si zníži uplatnené vrátenie dane alebo uplatnený nárok podľa osobitného predpisu oproti nároku uvedenému v „riadnom“ daňovom priznaní a táto daň alebo nárok nebol ešte vrátený.

K bodom 63 až 66 (§ 158)

Nakoľko podľa daňového poriadku sa ekonomický pojem „pohľadávka“ označuje ako daňový nedoplatok, navrhuje sa spresniť, že na účely zákona o konkurze a reštrukturalizácii, sa daňový nedoplatok považuje za istinu pohľadávky, pričom za daňové nedoplatky sa považujú nedoplatky na dani, ako aj nedoplatky na sankciách.

Zároveň sa navrhuje ustanoviť deň, kedy sa vzniknutý daňový nedoplatok bude považovať za vzniknutý po vyhlásení konkurzu, po začatí reštrukturalizačného konania alebo po rozhodujúcom dni. Taktiež sa do ustanovenia dopĺňa terminológia podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

K bodu 67 (§ 165i a 165j)

Navrhujú sa prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2020 a od 1. januára 2021, podľa ktorých:

- vzory tlačív daňových priznaní, ktoré boli ustanovené podľa úpravy účinnej do 31. decembra 2019, zostávajú v platnosti pre to zdaňovacie obdobie na ktoré boli ustanovené.
- zoznam daňových subjektov, ktoré sú registrované a bolo im pridelené DIČ, zverejní Finančné riaditeľstvo SR na svojom webovom sídle najneskôr do konca prvého polroka 2021.
- správca dane do konca februára 2021 „z úradnej moci“ zaregistruje daňové subjekty, ktoré budú k 31. decembru 2020 zapísané v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, a ktoré ešte neboli zaregistrované. Správca dane taktiež zaregistruje daňový subjekt, ktorý po 31. decembri 2020 podá daňové priznanie, aj keď nie je jeho prvé daňové priznanie (bod 30), t. j. budú zaregistrované všetky daňové subjekty, ktoré podajú daňové priznanie, t. j. aj tie, ktoré doteraz registrované neboli, napr. podávali daňové priznanie typ A (príjem zo závislej činnosti). Týmto daňovým subjektom bude zaslané rozhodnutie o registrácii, v ktorom im bude oznámené pridelené DIČ a číslo osobného účtu daňovníka.

K čl. II

K bodu 1 (§ 5 ods. 1 písm. c)

Podľa navrhovanej úpravy pre získanie osvedčenia o spôsobilosti na výkon daňového poradenstva bude potrebné vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa bez konkrétneho zamerania. Povinnosť preukazovať relevantnú prax zostáva aj naďalej zachovaná.

K bodom 2 až 6 (§ 8)

Z dôvodu zníženia administratívnej záťaže sa navrhuje, aby fyzická osoba už nemusela podávať žiadosť o zápis do zoznamu daňových poradcov, pretože zápis sa bude vykonávať automaticky po splnení zákonných podmienok. V prípade, ak komora nezapíše do zoznamu fyzickú najneskôr do 30 dní odo dňa zloženia sľubu alebo odo dňa preukázania splnenia zákonných podmienok, oprávnenie na výkon daňového poradenstva vzniká posledným dňom tejto lehoty. Povinnosť komory vydať osvedčenie na výkon daňového poradenstva zostáva nedotknutá. Taktiež sa precizuje, že Komora zapíše do registra právnickú osobu, ktorá v predmete činnosti uvedené daňové poradenstvo.

K bodom 7 a 8 (§ 8a)

Podľa zákona č. 422/2015 Z. z. môže uznávanie dokladov vykonávať Ministerstvo školstva SR alebo príslušná komora, ak je to ustanovené v osobitnom zákone. Uznatie vzdelania predchádza uznaniu kvalifikácie, ktoré vykonáva komora, preto sa navrhuje, aby boli podmienky pre výkon profesie v kompetencii komory.

K bodom 9 až 11 (§ 10 ods. 1, 2 a 4)

V prípade, ak daňový poradca poskytuje daňové poradenstvo v rozpore s vydaným osvedčením na výkon daňového poradenstva alebo týmto zákonom, navrhuje sa, aby mal ešte možnosť, na základe výzvy komory na odstránenie tohto rozporu, vykonať nápravu, nakoľko samotný daňový poradca si nemusí byť vždy vedomý toho, že koná v rozpore s vydaným osvedčením. Až keď daňový poradca rozpor neodstráni v lehote 3 mesiacov od doručenia výzvy, bude sankcionovaný pozastavením výkonu daňového poradenstva.

V prípade, ak je podaná obžaloba na daňového poradcu, komora má v zmysle aktuálnej právnej úpravy pozastaviť výkon daňového poradenstva takémuto daňovému poradcovi. Toto ustanovenie spôsobuje aplikačné nezrovnalosti, kedy nie je jasné, či má komora sama aktívne zisťovať, či bola, resp. nebola podaná obžaloba na niektorého jej člena, resp. či jej to má byť oznamované príslušnými orgánmi. Zároveň, pozastavenie výkonu daňového poradenstva v prípade podania obžaloby môže spôsobovať dotknutým daňovým poradcom problémy, čo sa vzhľadom na prezumpciu nevinu, môže považovať za predčasné trestanie. Z uvedených dôvodov sa navrhuje uvedenú povinnosť komory zo zákona vypustiť.

Nakoľko oprávnenie na výkon daňového poradenstva zostáva daňovému poradcovi zachované aj po dlhom časovom období, počas ktorého nemá povinnosť vzdelávať a pozastavenie výkonu daňového poradenstva nie je časovo limitované, a komora takéhoto daňového poradcu musí aj po dobu jeho pozastavenia evidovať, navrhuje sa, aby boli členské príspevky platené aj počas doby pozastavenia výkonu daňového poradenstva.

K bodom 12 a 17 (§ 15 ods. 1 písm. c) a ods. 2 písm. c) a § 23 ods. 1)

Ustanovenie precizuje právomoc komory požadovať od svojich členov zaplatenie poplatkov alebo iných úhrad a v nadväznosti na to sa precizuje aj ustanovenie o zdrojoch jej príjmov.

K bodu 13 (§ 16 ods. 3)

Navrhované ustanovenie sa upravuje v súvislosti s úpravou podľa GDPR. Daňový poradca môže spracúvať osobné údaje klientov a iných fyzických osôb len v rozsahu nevyhnutnom na účely poskytovania daňového poradenstva v súlade s týmto zákonom a osobitným predpisom, pričom pri spracúvaní osobných údajov má postavenie prevádzkovateľa podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom je nariadenie (EÚ) 2016/679.

K bodu 9 (§ 20 ods. 1)

Vypúšťa sa povinnosť komory posudzovať vzťah medzi rizikovosťou služby daňového poradcu a poistením daňového poradcu, nakoľko vzhľadom na nejednoznačnosť a subjektívizmus tejto povinnosti ju ani nie je možné jednoznačne aplikovať v praxi.

K bodu 15 (§ 20e ods. 1)

Obdobne, ako pri neplatení členského príspevku daňovým poradcom, sa navrhuje neplatenie členských príspevkov za asistentov sankcionovať vyčiarknutím zo zoznamu, a to po opakovanej výzve na jeho zaplatenie.

K bodu 16 (§ 21 ods. 6)

Podľa aktuálnej právnej úpravy, daňovému poradcovi, ktorý je zvolený do funkcie v orgánoch komory, patrí náhrada výdavkov súvisiacich s výkonom funkcie a odmena schválená zhromaždením. Podľa súčasnej praxe však odmenu týmto osobám určujú síce vnútorné predpisy schválené valným zhromaždením, nepriznávajú ju však všetkým osobám zvoleným do funkcie v orgánoch komory (napr. zapisovateľ na valnom zhromaždení). Navrhuje sa preto zosúladienie predpisu s praxou tak, aby odmenu nemuselo schvaľovať valné zhromaždenie, ale ktorýkoľvek orgán, resp. osoba, ktorú interné predpisy týmto poveria, a teda, aby odmena nebola prikázaná.

K bodom 18 a 19 (§ 25 ods. 1 a 3)

Navrhovaná úprava precizuje ustanovenie o oprávnení disciplinárnej komisie rozhodovať o porušení disciplíny a o uložení opatrenia.

Navrhovaná právna úprava precizuje, aby sa aj pri iných písomnostiach mohlo odkázať na fikciu doručenia podľa všeobecného predpisu v správnom konaní, t. j. Správneho poriadku.

K bodu 20 (§ 26 ods. 2)

Z dôvodu efektivity sa navrhuje, aby sa priamo v odvolacom konaní mohlo rozhodnutie disciplinárnej komisie nielen potvrdiť alebo zrušiť, ale aj zmeniť. Ide najmä o prípady, kedy už nie potrebné ďalšie dokazovanie a z predloženého spisu vyplývajú všetky relevantné skutočnosti, ktoré odôvodňujú zmenu rozhodnutia disciplinárnej komisie prezídiom ako odvolacím orgánom.

K bodu 21 a 22 (§ 28 ods. 1 a 5)

Navrhuje sa tiež, aby mohla komora od fyzickej alebo právnickej osoby vyžadovať preukázanie skutočností, ktoré sú dôležité pre správny zápis alebo registráciu, napr., aby mohla požadovať preukázanie, že poradenstvo sa v SR bude vykonávať dočasne a príležitostne.

Navrhovaná úprava v ods. 5 vychádza z úpravy ochrany osobných údajov a kladie si za cieľ eliminovať prípadnú potrebu súhlasov daňových poradcov so spracovávaním a zverejňovaním ich osobných údajov v zoznamoch, ktoré komora zverejňuje na svojom webovom sídle.

K čl. III

Doplnenie zákona o miestnych daniach reaguje na aplikačnú prax, kedy daňovníci, ktorým zanikla daňová povinnosť, nepodajú v lehote čiastkové priznanie na zánik daňovej povinnosti k miestnym daniam a správca dane vyrubí daň rozhodnutím podľa posledného podaného priznania k dani. Ak sa daňovník v lehote neodvolá, vykonateľné rozhodnutie môže zrušiť len druhostupňový orgán. Z dôvodu zníženia administratívnej záťaže sa navrhuje, aby po oneskorenom podaní čiastkového priznania na zánik daňovej povinnosti k miestnym daniam, správca dane vydal nové rozhodnutie, v ktorom už prihliadne na okolnosti uvedené v oneskorene podanom čiastkovom priznaní, a týmto rozhodnutím sa zruší pôvodne vydané rozhodnutie alebo časť výroku rozhodnutia.

K čl. IV

K bodu 1 (§ 1 ods. 1 písm. c))

S prihliadnutím na ukončenie certifikácie elektronickej registračnej pokladnice podľa bodu 8 sa navrhuje v základných ustanoveniach nahradiť konanie o certifikácii elektronickej registračnej pokladnice konaním o certifikácii pokladničného programu a chráneného dátového úložiska.

K bodu 2 a 4 (§ 3 ods. 1, 3 a 7 a § 3a ods. 3)

Uvedeným postupom sa dosiahne, aby podnikateľ alebo jeho zamestnanec nemusel zabezpečiť mimo prevádzkových hodín a v dni uvedené v § 94 ods. 5 Zákonníka práce odoslanie uloženej dátovej správy do systému e-kasa, ak táto nebola zaslaná do systému e-kasa automaticky.

Zároveň sa umožňuje zaslať uloženú dátovú správu až po odstránení závažných prekážok na strane operátora alebo dodávateľa (prevádzkovateľa) internetu (napr. poškodený kábel pri výkopových prácach).

K bodu 3 a 9 (§ 3 ods. 5 a § 7a ods. 10)

Nakoľko zákon č. 289/2008 Z. z. sa vzťahuje aj na členov združenia, ktorí nie sú platiteľmi DPH, navrhuje sa ponechať možnosť používať jednu spoločnú pokladnicu e-kasa klient podnikateľmi, ktorí vykonávajú činnosť na základe zmluvy o združení.

K bodu 5 (poznámka pod čiarou k odkazu 4a)

Ide o legislatívnu úpravu, nakoľko § 9a bol v zákone o dani z pridanej hodnoty doplnený zákonom č. 369/2018 Z. z. a nie zákonom č. 368/ 2018 Z. z.

K bodu 6 (§ 4a ods. 2 písm. i)

S prihliadnutím na plynulý prechod medzi ERP a ORP a na zrýchlenie tlače dokladov navrhuje sa presunúť slová „OFF-LINE DOKLAD“ na pokladničnom doklade do časti, ktorá umožní podnikateľom využiť priebežnú tlač dokladu. Zároveň sa presunutím uvedených slov pred QR kód zabezpečí pre zákazníka rýchla identifikácia dokladu pri overovaní pravosti dokladu cez aplikáciu Over doklad.

K bodu 7 (poznámka pod čiarou k odkazu 13)

Odkaz je bezpredmetný, nakoľko pokladnica e-kasa klient nemá povinnosť umožňovať získať údaje potrebné na plnenie povinností vyplývajúcich z osobitných predpisov uvedených v poznámke pod čiarou k odkazu 13.

K bodu 8 (§ 4b)

S prihliadnutím na zavedenie on-line registračnej pokladnice a vykonávania certifikácie pokladničného programu a chráneného dátového úložiska od januára 2019 sa navrhuje, aby sa už nemohli certifikovať elektronické registračné pokladnice, nakoľko od 1.7.2019 je povinnosť uviesť do prevádzky už len pokladnicu e-kasa klient.

K bodu 10 (§ 8 ods. 11)

Vzhľadom na to, že on-line registračná pokladnica je tak isto ako virtuálna registračná pokladnica pokladnicou e-kasa klient, navrhuje sa, aby sa v ustanovení uvedený postup pre taxi službu vzťahoval aj na on-line registračnú pokladnicu, t. j. aby taxikári v prípade záujmu mohli používať nielen virtuálnu registračnú pokladnicu, ale ja on-line registračnú pokladnicu.

K bodu 11 (§ 9 ods. 4)

V záujme jednoznačnosti sa navrhuje upraviť, že povinnosť archivovať pokladničné doklady vyhotovené pri zaevidovaní údajov z paragónov pri prerušení prevádzky v súlade s § 10 ods. 5, archivovať „NEPLATNÝ DOKLAD“ a denné uzávierky sa vzťahuje len na tie, ktoré boli vyhotovené z elektronickej registračnej pokladnice.

Pokiaľ ide o podnikateľa, ktorý používa na evidenciu tržieb pokladnicu e-kasa klient a je v zmysle § 10 ods. 6 nadväzne na ods. 5 povinný údaje z vyhotovených paragónov zaevidovať v pokladnici e-kasa klient postačuje, ak tieto údaje budú dostupné v systéme e-kasa, t. j. nemusí vyhotovovať pokladničné doklady.

Pokiaľ ide o kópie paragónov, ktoré podnikateľ vyhotovuje, či už v súvislosti s používaním elektronickej registračnej pokladnice alebo aj pokladnice e-kasa klient, je povinný tieto archivovať.

K bodu 12 (§ 15 ods. 9)

S prihliadnutím na ukončenie používania elektronických registračných pokladníc a ukončenie činnosti servisných organizácií sa navrhuje, aby ukončenie používania elektronickej registračnej pokladnice mohol vykonať aj samotný podnikateľ alebo ním poverená iná osoba, ktorí zabezpečia vybratie fiskálnej pamäte a uloženie údajov z fiskálnej pamäte na dátové médium spolu so zápisom príslušných záznamov do knihy elektronickej registračnej pokladnice. Zároveň podnikateľ je povinný uchovať vybranú fiskálnu pamäť, dátové médium a knihu elektronickej registračnej pokladnice v zákonom ustanovenej lehote.

K bodu 13 (§ 15a ods. 1)

Niektorí podnikatelia požiadali o pridelenie kódu pokladnice e-kasa klient napriek tomu, že sa na nich povinnosť evidovať tržby podľa § 3 ods. 1 zákona č. 289/2008 Z. z. nevzťahuje alebo požiadali o pridelenie kódu na už používanú virtuálnu registračnú pokladnicu, prípadne požiadali o pridelenie kódu virtuálnej registračnej pokladnice alebo on-line registračnej pokladnice a rozhodli sa používať iný typ pokladnice e-kasa klient ako o ktorý požiadali, a preto pokladnicu neuviedli do prevádzky.

S prihliadnutím na uvedené sa navrhuje, aby daňový úrad mohol nielen ukončiť používanie pokladnice e-kasa klient, ale aj zrušiť kód pokladnice e-kasa klient, ktorú podnikateľ neuviedol do prevádzky, pokiaľ o to podnikateľ požiada. Zabráni sa tak evidovaniu kódov neaktívnych pokladníc e-kasa klient finančnou správou.

K bodu 14 (§ 16a písm. p)

Ide o legislatívnu úpravu, nakoľko § 7a ods. 7 je uvedený už v písm. l).

K bodu 15 (§ 16b ods. 1 písm. d)

Povinnosť podnikateľa sprístupniť oznámenie, že nie je povinný používať pokladnicu bola do zákona č. 289/2008 Z. z. doplnená najmä z dôvodu, aby kontrolóri zbytočne nespisovali zápisnicu o miestnom zisťovaní v prípadoch, ak sa na podnikateľa vzťahuje niektorá z výnimiek podľa § 3a ods. 2 zákona.

Ak pri prvom miestnom zisťovaní kontrolór zistí, že podnikateľ nesprístupnil oznámenie, navrhuje sa, aby podnikateľovi nebola uložená pokuta, ale bude len upozornený na porušenie zákona. Pokuta bude podnikateľovi uložená až pri ďalšom zistení porušenia. Ide o proklientsky zameraný návrh.

K bodu 16 (§ 17a ods. 2)

Navrhuje sa nahradiť Colný úrad Bratislava Finančným riaditeľstvom SR, nakoľko činnosti súvisiace s vykonávaním technickej expertízy prechádzajú do kompetencie Finančného riaditeľstva SR.

Návrh sa predkladá nadväzne na potrebu centralizácie kompetencií z Colného úradu Bratislava na Finančné riaditeľstvo SR.

K bodu 17 (§ 18cg)

S prihliadnutím na ukončenie používania elektronickej registračnej pokladnice na evidenciu prijatých tržieb a v záujme jednoznačnosti sa v prechodných ustanoveniach navrhuje ustanoviť lehotu na ukončenie konania o certifikácii elektronickej registračnej pokladnice a spôsob a lehotu ukončenia používania elektronickej registračnej pokladnice. Zároveň sa ustanovuje orgán, ktorý dokončí technickú expertízu, ktorú začal Colný úrad Bratislava, a to z dôvodu prechodu kompetencií na finančné riaditeľstvo.

Ukončenie činnosti servisných organizácií a registra servisných organizácií sa navrhuje ukončiť k 1. júnu 2020.

K čl. V

Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. januára 2020, okrem čl. I ustanovení o oznamovaní použitia platieb alebo preplatku, registrácii z úradnej moci a zverejňovania zoznamu daňových subjektov registrovaných na daň z príjmov, ktorých účinnosť sa vzhľadom na vytvorenie dostatočného časovaného priestoru na prepojenie informačných systémov navrhuje od 1. januára 2021.